

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 19 september 2022
Nummer 2648
Onderwerp Raadsvoorstel Vaststellen Programmabegroting 2023-2026

Portefeuillehouder Wethouder Van Veller
Behandeld door WMG Veerhuis

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit de programmabegroting 2023-2026 vast te stellen.

2. Aanleiding

Het college heeft de programmabegroting 2023-2026 opgesteld, waarbij de begroting 2022-2025 en de kaderbrief 2023-2026 en tussentijdse ontwikkelingen als uitgangspunt hebben gediend. De raad wordt gevraagd de programmabegroting 2023-2026 vast te stellen.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar de eerdere iBabs-dossiers:

- 2671 Kaderbrief 2023-2026
- 2903 Informeren over gevolgen meicirculaire gemeentefonds 2022

3. Afwegingen

Conform de Financiële verordening gemeente Leidschendam-Voorburg 2021 dient de raad de begroting voor het volgend boekjaar voor 15 november van het lopende boekjaar vast te stellen. Met het vaststellen van de begroting autoriseert de raad de totale lasten en baten per programma, inclusief de financiële positie.

De gemeenteraad en inwoners worden met de begroting geïnformeerd over planning en uitvoering van beleid.

4. De financiële gevolgen van het besluit

Ontwikkelingen

Nu, maar ook in de komende jaren zijn er grote uitdagingen. Denk daarbij aan de energietransitie, de transformatie naar de nieuwe omgevingswet, de woningbouwopgave en de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. Maar ook de ambities in de bestedingsplannen van de verschillende bestemmingsreserves hebben een

aanzienlijke impact op de begroting. De gemeente is financieel stabiel en kan deze uitdagingen aan; het structurele begrotingssaldo is positief en er zijn voldoende reserves om incidentele ontwikkelingen uit te bekostigen.

Meerjarenperspectief

Op basis van de programmabegroting 2023-2026, de kaderbrief 2023-2026, het Coalitieakkoord 2022-2026, tussentijdse ontwikkelingen en de bestaande plannen voor de komende jaren, is de verwachting dat de gemeente in 2023 een structureel begrotingssaldo heeft van € 2,1 miljoen voordelig. De gemeente kan met deze begroting in 2023 haar structurele lasten dekken met de structurele baten en voldoet daarmee aan de vereisten van de toezichthouder. In 2024 en 2025 loopt het structurele saldo op tot respectievelijk € 2,4 miljoen en € 6,8 miljoen. De meerjarenraming eindigt in 2026 met een structureel afgerond saldo van € 3,5 miljoen nadelig.

Het feit dat 2026 een nadelig saldo laat zien is het gevolg van een, door het Rijk, aangepaste financieringssysteem van het gemeentefonds waarbij de trap-op-trap-af systematiek (als het Rijk minder geld besteedt, betekent dat eenzelfde ontwikkeling voor de middelen in het gemeentefonds) buiten werking is gesteld, en de mogelijkheid ontstaat van het verruimen van het lokale belastinggebied. Het Rijk en gemeenten zijn hierover in overleg. Als de omvang van het begrotingssaldo in 2026 blijft bestaan kan dit grote financiële consequenties hebben en mogelijk leiden tot bezuinigingen.

Hieronder wordt per categorie financiële aanpassingen ingegaan op het effect op het begrotingssaldo:

- Coalitieakkoord 2022-2026
Na de verkiezingen op 16 maart 2022, is er een nieuwe coalitie gevormd. Het coalitieakkoord bevat plannen en maatregelen die in deze begroting verwerkt zijn. Met de maatregelen is jaarlijks ca. € 2,4 miljoen gemoeid. De maatregelen hebben betrekking op de thema's duurzaamheid, participatie, wonen en mobiliteit.
- Exogene en autonome ontwikkelingen
De kosten van het bestaande beleid van de gemeente zijn aan invloeden (van buitenaf) onderhevig. Dit valt onder de noemer 'exogene en autonome ontwikkelingen'. Het gaat zowel om financiële mee- als tegenvallers in de uitvoering van het bestaande beleid.
Een aantal ontwikkelingen hebben een positieve invloed op het meerjarenperspectief. De legesopbrengst uit omgevingsvergunningen is hoger doordat er meer projecten zijn gepland dan eerder waren voorzien en tarieven zijn aangepast.

Andere positieve effecten zijn, als gevolg van het akkoord, het bevriezen van het accres van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2022-2025 en de positieve bijstelling op de Jeugdmiddelen.

Belangrijke ontwikkelingen die een nadelige invloed op het meerjarenperspectief hebben zijn de bijstelling van het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), de stijgende rentelasten als gevolg van nieuw aan te trekken leningen vanwege de investeringsplanning en de noodzakelijke transformatiekosten voor de invoering van de Omgevingswet die niet volledig gedekt worden door bijdragen vanuit het rijk.

Het laatste begrotingsjaar (2026) laat hierdoor in deze categorie een nadelig saldo van € 2 miljoen zien.

- Saldo loon- en prijsontwikkeling Kaderbrief 2023-2026

Bij de Kaderbrief 2023-2026 is rekening gehouden met stelposten voor loon- en prijsontwikkelingen. Bij het opstellen van de begroting zijn alle loon- en prijsgevoelige budgetten geactualiseerd en waar dat nodig is met indexering bijgesteld. Niet overal is dat noodzakelijk geweest of is de verwachte prijsstijging meegevallen. Uiteindelijk beïnvloedt dit het begrotingssaldo voordelig, oplopend van ca. € 1,5 miljoen in 2023 naar € 2 miljoen in 2026.

- Meicirculaire / algemene uitkering

De uitkomsten van de meicirculaire 2022, waar de raad eerder over is geïnformeerd (zie raadsbrief 2903) zijn in deze begroting verwerkt. Het grote nadeel in 2026 heeft te maken met de aanpassing van de financieringssysteem van het gemeentefonds waarover het Rijk en gemeenten nog in overleg zijn.

Planningsoptimisme en uitvoeringsrealisme

Al meerdere jaren zit er een aanzienlijk verschil tussen de geraamde uitgaven op basis van de investeringsplanning en de realisatie. Daarom is er een project gestart om de investeringsplanning meer realistisch op te stellen. Dat is een uitdaging omdat ambities gepaard gaan met planningsoptimisme en externe factoren ook van invloed zijn. Hiervoor is een omslag in het plannen van het werk nodig. Er is aandacht voor het risico van stapelen van het doorschuiven van projecten en budgetten die de slagvaardigheid kunnen belemmeren (cumulatie).

In deze begroting is extra nadruk gelegd op het nu al meer realistisch ramen van projecten in het kader van de investeringsplanning. In 2022 vindt een forse aanpassing plaats in de tweede tussentijdse rapportage en de effecten zijn nu ook al zichtbaar voor het investeringsvolume van 2023. De komende periode worden de volgende jaren nader geanalyseerd. Deze analyse komt in de volgende P&C producten terug.

5. Hoe zijn inwoners / belanghebbenden betrokken

De begroting is een uitvloeisel van een groot aantal trajecten. Bij de totstandkoming van de begroting heeft geen directe burgerparticipatie plaatsgevonden. Inwoners worden door middel van een persbericht en een infographic in Het Krantje geïnformeerd over de begroting

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris

J.G. Bijl
burgemeester

Documenten behorende bij dit raadvoorstel

2648 Raadsvoorstel Vaststellen Programmabegroting 2023-2026

2648 Concept Raadsbesluit Vaststellen Programmabegroting 2023-2026

2648 Programmabegroting 2023-2026